

Laidiens: 10.02.2012., Nr. 24

Ministru kabineta noteikumi Nr.90

Rīgā 2012.gada 31.janvārī (prot. Nr.6 15.§)

Kārtība, kādā veic uzraudzību un informācijas apmaiņu par infekcijas slimībām, ar kurām slimo gan dzīvnieki, gan cilvēki

Izdoti saskaņā ar Veterinārmedicīnas likuma 25.panta 9.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā veic uzraudzību un informācijas apmaiņu par infekcijas slimībām, ar kurām slimo gan dzīvnieki, gan cilvēki (turpmāk – zoonozes), par šo slimību ierosinātajiem, kā arī par ierosinātāju antimikrobo rezistenci.
2. Noteikumos lietotie termini::
 - 2.1. zoonozes ierosinātājs – vīruss, baktērija, sēnīte, parazīts vai to bioloģiskās daļas, kas, tiešā vai netiešā veidā pārnestas no dzīvnieka uz cilvēku, var izraisīt saslimšanu ar zoonozi;
 - 2.2. antimikrobā rezistence – dažu mikroorganismu sugu spēja izdzīvot vai augt noteiktā antimikrobu aģentu koncentrācijā, kas ir spējīga iznīcināt tās pašas sugas neizmainītus mikroorganismus vai kavēt to augšanu;
 - 2.3. zoonozes uzliesmojums, kas saistīts ar pārtikas produktu lietošanu, – divu vai vairāku cilvēku inficēšanās ar vienu un to pašu ierosinātāju vai epidēmiskas situācijas, kurās novēroto inficēšanās gadījumu skaits pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, un šīs inficēšanās ir saistītas vai iespējami saistītas ar viena pārtikas produkta lietošanu;
 - 2.4. uzraudzība – datu vākšanas, analizēšanas un apmaiņas sistēma par zoonozēm un zoonožu ierosinātajiem un par šo ierosinātāju antimikrobo rezistenci.
3. Noteikumi attiecas uz šo noteikumu 1.pielikumā minētajām zoonozēm un zoonožu ierosinātajiem.
4. Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk – dienests) veic zoonožu epizootoloģisko uzraudzību Veterinārmedicīnas likumā noteiktajā jomā. Dienests sadarbībā ar valsts aģentūru "Latvijas Infektoloģijas centrs" (turpmāk – Latvijas Infektoloģijas centrs) nodrošina šajos noteikumos paredzēto prasību ieviešanu un īstenošanu, kā arī informācijas apmaiņu.
5. Latvijas Infektoloģijas centrs veic zoonožu epidemioloģisko uzraudzību un organizē pretepidēmijas pasākumus Epidemioloģiskās drošības likumā noteiktajā jomā.
6. Šo noteikumu 1.pielikumā minēto zoonožu un zoonožu ierosinātāju laboratorisko diagnostiku, diferenciālo diagnostiku un references laboratorijas funkciju veikšanu nodrošina references laboratorija, kas ieguvusi references

laboratorijas statusu saskaņā ar references laboratoriju jomu regulējošo normatīvo aktu prasībām, laboratoriski diagnosticējot zoonozes vai zoonožu ierosinātājus jomās, kas saistītas ar pārtiku, dzīvnieku barību un dzīvnieku veselību.

7. Dienests ir atbildīgs par informācijas sniegšanu Eiropas Komisijai saskaņā ar normatīvo aktu par ziņojamo, reģistrējamo un valsts uzraudzībā esošo dzīvnieku infekcijas slimību sarakstu un informācijas sniegšanas kārtību par tām.

II. Zoonožu, zoonožu ierosinātāju un antimikrobās rezistences uzraudzība un informācijas apmaiņa

8. Dienests sadarbībā ar Latvijas Infektoloģijas centru nodrošina informācijas apmaiņu un apkopošanu, lai apzinātu un analizētu zoonožu izplatības intensitāti un ar to saistīto draudu pakāpi dzīvnieku un cilvēku veselībai un noteiktu primāros uzdevumus zoonožu izplatības ierobežošanai, epizootoloģiskai un epidemioloģiskai kontrolei un apkarošanai.

9. Dienests atbilstoši kompetencei veic zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzību objektos ar palielinātu zoonožu ierosinātāju izplatīšanās risku, arī dzīvnieku, dzīvnieku izcelsmes produktu un dzīvnieku barības aprites objektos. Latvijas Infektoloģijas centrs un dienests apmainās ar abpusēji svarīgu epizootoloģisko un epidemioloģisko informāciju.

10. Dienests un Latvijas Infektoloģijas centrs atbilstoši kompetencei izstrādā un apstiprina zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzības programmas (turpmāk – zoonožu uzraudzības programma). Zoonožu uzraudzības programmas prioritātes ir šo noteikumu 1.pielikuma I daļā minētās zoonozes un zoonožu ierosinātāji. Ievērojot epizootoloģisko un epidemioloģisko situāciju valstī, dienests un Latvijas Infektoloģijas centrs var izstrādāt un apstiprināt šo noteikumu 1.pielikuma II daļā minēto zoonožu uzraudzības programmas.

11. Dienests šo noteikumu 10.punktā minētajā zoonožu uzraudzības programmā norāda:

11.1. programmas mērķus un īstenošanas laiku;

11.2. teritoriju, kurā programmu īsteno;

11.3. zoonozi vai zoonozes ierosinātāju, ar ko saistīta programmas īstenošana;

11.4. izmeklējamā parauga veidu, parauga ņemšanas, izmeklēšanas un uzglabāšanas nosacījumus;

11.5. laboratorisko rezultātu paziņošanas kārtību;

11.6. izmantojamās laboratorisko izmeklējumu metodes;

11.7. dienesta uzdevumus;

11.8. dienestam nepieciešamo finansējumu un finansējuma provizoriskos aprēķinus.

12. Dienests līdz kārtējā gada 1.martam iesniedz apstiprināšanai Zemkopības ministrijā zoonožu uzraudzības programmu nākamajam gadam un piecu darbdienu laikā pēc apstiprināšanas publicē to savā tīmekļa vietnē.

13. Zemkopības ministrija apstiprina zoonožu uzraudzības programmu, ja tā atbilst šo noteikumu 11.punktā minētajiem kritērijiem.

14. Zoonožu uzraudzības programmu īstenojot var laboratorija, kura ir dienesta pilnvarota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa Regulas Nr.882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un

dzīvnieku labturības noteikumiem, 12.pantu un kuras laboratoriskā metode, lai noteiktu zoonožu ierosinātājus paraugos (turpmāk – zoonožu izolāts), ir iekļauta akreditācijas sfērā.

15. Laboratorija, kas minēta šo noteikumu 14.punktā, var īstenot zoonožu uzraudzības programmu, ja tā reizi gadā piedalās references laboratorijas organizētajos salīdzinošajos testos un tajos iegūtie rezultāti ir atbilstoši (apmierinoši).

16. Laboratorija, kas vēlas pieteikties un piedalīties zoonožu uzraudzības programmas īstenošanā, piesakās dienestā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 17.novembra Regulas Nr.2160/2003 par salmonellas un dažu citu pārtikā sastopamu zoonozes īpašu izraisītāju kontroli 7.panta 2.punktā noteiktajām prasībām, elektroniski vai papīra formā iesniedzot dienestā iesniegumu (2.pielikums) par piedalīšanos zoonožu uzraudzības programmas īstenošanā un pievienojot akreditācijas apliecības un tās pielikumu kopiju.

17. Dienesta pilnvarota laboratorija zoonožu uzraudzības programmas īstenošanas laikā saskaņā ar zoonožu uzraudzības programmas nosacījumiem:

17.1. ziņo dienestam par iegūto zoonožu izolātu;

17.2. nosūta iegūto zoonožu izolātu references laboratorijai.

18. References laboratorija apkopo šo noteikumu 15.punktā minētos salīdzinošo testu rezultātus un reizi gadā informē par tiem dienestu. Ja laboratorija, kas piedalās zoonožu uzraudzības programmas īstenošanā, ir ieguvusi neatbilstošus salīdzinošo testu rezultātus, references laboratorija darbdienas laikā par tiem informē dienestu.

19. Ja atzītā laboratorija zoonožu uzraudzības programmas īstenošanas laikā references laboratorijas organizētajos salīdzinošajos testos ieguvusi neatbilstošus rezultātus:

19.1. atzītā laboratorija pārtrauc piedalīties zoonožu uzraudzības programmas īstenošanā;

19.2. dienests svītro atzīto laboratoriju no laboratoriju saraksta.

20. Dienests un Latvijas Infektoloģijas centrs veic zoonožu un zoonožu ierosinātāju antimikrobās rezistences uzraudzību, iegūstot salīdzināmus datus par zoonožu ierosinātāju antimikrobās rezistences parādīšanos, to ietekmi uz cilvēku un dzīvnieku veselību un citu mikroorganismu populāciju.

21. Lai dienests veiktu šo noteikumu 11.punktā minēto zoonožu un zoonožu ierosinātāju antimikrobās rezistences uzraudzību, references laboratorija šo noteikumu 17.2.apakšpunktā minētajiem zoonožu izolātiem nosaka antimikrobo rezistenci.

22. Dienests un Latvijas Infektoloģijas centrs zoonožu uzraudzības programmā iekļauj antimikrobās rezistences uzraudzību un norāda:

22.1. dzīvnieka sugu;

22.2. baktēriju sugas vai baktēriju celmus;

22.3. paraugu ņemšanas nosacījumus;

22.4. izmantojamās antibakteriālos līdzekļus;

22.5. laboratorisko antimikrobās rezistences noteikšanas metodi;

22.6. laboratorisko zoonožu izolātu noteikšanas metodi;

22.7. datu vākšanā izmantotās metodes.